

Γιώργος Λεμπέσης: "Αυτό που με εμπνέει είναι τα λόγια..."

21:11 6/11

Ο Γιώργος Λεμπέσης, ο συγγραφέας της Ψαρόσουπας που ζωντανεύει στην σκηνή του Ρυθμού, θα ήθελε -μας είπε- σε ένα φανταστικό κόσμο να είναι ο τρελοκάπελας απ την Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων... "Σοφός, αστείος, μυστήριος, με θράσος και εσωτερικό ηρωισμό". Κάτι μου λέει, ότι αυτή θα ήταν η απάντηση αν η ερώτηση που του είχαμε απευθύνει ήταν να μας μιλήσει για τον ίδιο. Ή ακόμη πιο εύστοχα, αν ρωτούσαμε το στενό του κύκλο να μας τον περιγράψει...

Ευχαριστούμε λοιπόν γι αυτή τη συνέντευξη αγαπητέ μας σοφέ, μυστήριε, με θράσος και εσωτερικό ηρωισμό συγγραφέα, ευχαριστούμε που σκέφτεστε για τα παιδιά, που σας αγγίζουν οι γλυκές τους ψυχές και οι αστείες τους απορίες, που ονειρεύεστε, που γοητεύεστε, θαυμάζετε και αφομοιώνετε. Ολοι για σας, μας μεταφέρουν τα καλύτερα. Δε μπορεί αυτό να είναι τυχαίο. Αποκλείεται.

Ε.Σ.

Καλησπέρα.. Είχαμε το πρώτο παιδικό φεστιβάλ στην Ελλάδα (Town for Kids, 2008 & 2009) που γνώρισε μεγάλη επιτυχία, τόσο σε επίπεδο κριτικών όσο και σε επίπεδο επισκέψεων. Και τώρα έχουμε και την Ψαρόσουπα.. τι σας γοητεύει στο να "δημιουργείτε" για τα παιδιά?

Και μεταξύ του Town for kids και της Ψαρόσουπας είχαμε τον «κόσμο της Τζίνας» αν μου επιτρέπετε να συμπληρώσω. Το να δημιουργεί κανείς για παιδιά εμπεριέχει πολλά σημεία γοητείας και θαυμασμού. Αρχικά εντοπίζεις το παιδί που ο ίδιος κρύβει μέσα σου κάτι το οποίο με αφορά και το αποζητώ επί της ουσίας. Αυτή είναι και η κύρια αφορμή του να δημιουργώ για παιδιά άλλωστε. Αυτή η ευκαιρία για επιστροφή και ίσως ο πιο σπουδαίος δρόμος για τον σουρεαλισμό που για μένα είναι κρυφώνα. Ένα ακόμα σημείο που με κάνει να δημιουργώ για παιδιά είναι η απόδοση της διαφορετικότητας , η οπτική της αλήθειας και το ταλέντο του αυθορμητισμού που βρίσκετε αδιαμφισβήτητα στο συγκεκριμένο κόσμο. Στον κόσμο οποιουδήποτε παιδιού , οποιασδήποτε ηλικίας.

Θεωρείτε ότι καταφέρνετε να δείτε τον κόσμο μέσα από τα μάτια τους (των παιδιών)?

Όχι δυστυχώς. Δε νομίζω ότι μπορώ να δω απ τα μάτια τους ούτε μεταφορικά ούτε κυριολεκτικά. Το μονό που προσπαθώ, είναι να θυμηθώ πως είναι αυτή η οπτική κι αν είμαι τυχερός να τη μεταφέρω και σε σένα. Λένε πως όσο μεγαλώνει ο άνθρωπος ξεθωριάζουν τα χρώματα που υπάρχουν γύρο του και ότι το μάτι σιγά σιγά συνηθίζει αυτό το ξεθώριασμα. Πώς να ναι άραγε εκείνο το χρώμα που τώρα λω , κόκκινο, πράσινο , μπλε... αυτό ψάχνω να δω κι αυτό είναι που σας κάνει να νομίζετε πως βλέπω μέσα απ τα μάτια τους .

Ήταν κάποιο γεγονός που έφερε τη σύλληψη της Ψαρόσουπας?

Μάλλον είχε έρθει η ώρα της να βγει κι αυτό είναι από μόνο του γεγονός. Η αφορμή πάντως ήταν το town for kids για το οποίο έγραψα την πρώτη εκδοχή της με σκοπό να πλαισιώσει το φεστιβάλ. Στη συνέχεια πήρε το δρόμο της σαν

παραμύθι που έγινε θεατρικό έργο και βιβλίο.

Τι ονειρεύεστε πολύ να κάνετε? Ποιο είναι το μεγαλύτερο σας όνειρο?

Τα όνειρα είναι σαν τα παιδιά μας. Πως μπορείς να ξεχωρίσεις κάποιο και να πεις ότι αυτό είναι το καλύτερο. Αν όμως μπορούσα να ψιθυρίσω χωρίς να με ακούσουν τα υπόλοιπα θα σας έλεγα πως ένα απ τα μεγαλύτερα όνειρα μου, είναι να δω κάποιο έργο μου στον κινηματογράφο. Από την άλλη βέβαια, τα όνειρα, είναι φύλακες των φόβων. Αυτοί τα εξυπηρετούν και τα γαληνεύουν κι έτσι μοιάζουν όμορφα. Έμενα για παράδειγμα ένας μεγάλος μου φόβος είναι τα γηρατειά. Όμως θα ήταν αφελές να σας πω ότι ονειρεύομαι την παντοτινή νεότητα, γι αυτό διάλεξα να σας πω, το όνειρο της μαζικής αποδοχής της δουλειάς μου, μέσα απ τον κινηματογράφο.

Ποιο βιβλίο θα θέλατε να έχετε γράψει εσείς?

Πολλά είναι τα βιβλία που θα θελα να έχω γράψει . Άλλα από εμπορική σκοπιά , και άλλα από λογοτεχνική. Για παράδειγμα από εμπορικής άποψης θα ήθελα να έχω γράψει το Χάρι Πότερ. Από λογοτεχνικής πάλι, τι να πρωτοδιαλέξω. Ίσως κάποιο απ τα έργα του μεγάλου Νίκου Καζαντζάκη.

Τι μουσική ακούτε στο σπίτι σας για να χαλαρώσετε? Είναι αυτό το είδος που σας εμπνέει να γράψετε ή όχι?

Η μουσική με μαγεύει, με εμπνέει γι αυτό και δεν αρκούμαι σε ένα μόνο είδος. Μου αρέσει οτιδήποτε ακούγεται ευχάριστα στ αυτιά μου την εκάστοτε στιγμή. Πολλές φορές ακούω για μεγάλο διάστημα ένα είδος , το οποίο μετά από λίγο βαριέμαι και δεν το ξανά ακούω για πολύ καιρό. Ωστόσο μου αρέσει πολύ η Alternative Rock σκηνή άλλα και τα τραγούδια της εποχής 1930 – 1940 ,

Edieth Piaf , Charleston, Swing Jazz κτλ . Αυτό όμως που κυρίως με εμπνέει είναι τα λόγια στα τραγούδια. Έχω γράψει έργα με τραγούδια του Αλκίνοου Ιωαννίδη, του Μάνου Χατζιδάκι και του Παύλου Παυλίδη που πραγματικά με εμπνέουν.

Τι σας γοητεύει στη σημερινή εποχή?

Πιστεύω πως οι άνθρωποι γεννιόμαστε κακοί και άσχημοι. Κληρονόμοι μιας σκληρής και αιματοβαμμένης ιστορίας, γεμάτη εγκλήματα και αδικίες. Μια τόσο βαριά κληρονομιά είναι η πρώτη μας αλήθεια μέσα στον κόσμο. Στην εποχή μας αυτή η ασχήμια έχει αποκαλυφθεί όσο ποτέ ξανά στην ιστορία. Μας έχει καθρεφτίσει θυμίζοντας μας, την εγκληματική ανοχή στην δημιουργία της. Σ αυτή την εποχή όμως, φαίνονται ακόμα πιο πολύ εκείνοι που έχουν τη δύναμη να δουν τα λάθη τους και να αλλάξουν .Κι αυτό για μένα είναι ότι πιο γοητευτικό έχει η σημερινή εποχή. Την έντονη προσπάθεια όλων μας , να γίνουμε από άσχημοι , όμορφοι.

Γενικά είστε ευαίσθητος άνθρωπος? Και δεν εννοώ αν έχετε ευαισθησίες, γιατί αυτό είναι πασιφανές από τη δουλειά σας, αλλά αναφέρομαι στην επιρροή των συναισθημάτων στις πράξεις ή τις σκέψεις σας. Στεναχωριέστε εύκολα, πονάτε εύκολα, γελάτε εύκολα?

Η αλήθεια είναι πως έχω ακραία συναισθήματα και σχετικά ακραίες αντιδράσεις. Αυτό όμως ισχύει μόνο στο κομμάτι της ζωής μου ως δημιουργός , γιατί ως παραγωγός που είναι το δεύτερο επάγγελμά μου, παραμένω ψύχραιμος και σκληρός. Νιώθω πολύ τυχερός που μπορώ να ζω σαν δυο διαφορετικοί άνθρωποι κι έτσι μπορώ να σας απαντήσω διπλά . Δεν στεναχωριέμαι εύκολα , όμως στεναχωριέμαι συχνά. Δεν γελάω όταν δουλεύω, ξεκαρδίζομαι όταν παράγω και δεν κλαιω ποτέ παρά μόνο όταν κλαιω πολύ . Νομίζω λοιπόν πως το αν επηρεάζομαι από τα συναισθήματα μου όταν γράφω, είναι πασιφανές.

Με τον σκηνοθέτη της Ψαρόσουπας είχατε διαφωνίες σε σημεία κατά τη μεταφορά του έργου στη σκηνή? Ήταν μια εύκολη ή όχι διαδικασία αυτή η μεταφορά/διασκευή?

Στον σκηνοθέτη του έργου έχω απόλυτη εμπιστοσύνη και ειλικρινά δεν χρειάστηκε να επέμβω σχεδόν καθόλου στη δουλειά του, παρά μόνο δυο τρεις φορές. Οι μόνες δυσκολίες που υπήρξαν ήταν στα πλαίσια της τελειομανίας και της αγωνίας μας για ένα καλό έργο. Η μεταφορά του στη σκηνή δεν ήταν τόσο δύσκολη μιας και ο τρόπος που έχει γραφτεί η Ψαρόσουπα είναι κατά κύριο λόγο κινηματογραφικός που σημαίνει βασισμένος σε πολλές εικόνες και παράλληλες δράσεις, που εξυπηρετούν την δραματοουργία. Όλο το έργο πριν το γράψω , το «είδα» και μέσα από αυτή τη ματιά το είδε και ο σκηνοθέτης - σεναριογράφος Βαγγέλης Λεμπέσης. Άλλωστε ο πρώτος που έκανε editing στην Ψαρόσουπα ήταν ο Βαγγέλης στον οποίο οφείλουμε αρκετά τεχνάσματα που υπάρχουν μέσα στην ιστορία.

Σαν άνθρωπος με ροπή στη συγγραφή και με σπουδές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση καταρχήν δηλώνω θαυμάστριά σας εξαρχής. :-) Με όλη μου την εκτίμηση λοιπόν, θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Σας ενοχλεί έστω και στο ελάχιστο ή έστω ως στιγμιαία σκέψη, το γεγονός ότι μπορεί κάποιος να μάθουν το έργο μόνο από την παράσταση και όχι από το βιβλίο σας?

Δεν με ενοχλεί καθόλου , ίσα, ίσα θεωρώ πως η παράσταση είναι πολύ πιο τολμηρή από το βιβλίο και αναφέρει πιο έντονα τα κοινωνικοπολιτικά μηνύματα που δεν φαίνονται τόσο στο βιβλίο. Μη ξεχνάτε πως πρόκειται για ένα πολιτικό παραμύθι με περιβαντολογικό όχημα που σημαίνει ότι η δραματουργία το κάνει πιο άμεσο. Είτε στο θέατρο λοιπόν είτε στον κινηματογράφο η Ψαρόσουπα θα είναι το ίδιο έργο και όποια κι αν είναι η πορεία του εγώ θα είμαι περήφανος και ικανοποιημένος.

Όταν δείτε μια ταινία/παράσταση που βασίζεται σε βιβλίο, το διαβάζετε απαραίτητα? Και αν ναι, το κάνετε πριν τη δείτε ή μετά? Ή δεν έχει καμία σημασία?

Καμία απ τις παραπάνω ακολουθίες δεν είναι σταθερή. Μπορεί να έχω διαβάσει ένα βιβλίο και μετά να δω την ταινία ή το αντίθετο. Συνεπώς δεν έχει καμία σημασία. Ωστόσο παραμένω υποτελής θαυμαστής της εικόνας και αφομοιώνω καλύτερα παρακολουθώντας, παρά διαβάζοντας.

Αν ήσασταν ήρωας κάποιου παραμυθιού, ποιος θα ήσασταν?

Θα ήθελα να ήμουν ο τρελοκάπελας απ την Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων. Σοφός , αστείος , μυστήριος ,με θράσος και εσωτερικό ηρωισμό.

Αν είχατε την ευκαιρία να βάλετε ένα cd να παίξει σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, ένα βιβλίο να διαβαστεί και ένα έργο να παιχτεί, στα πλαίσια ενός υποτιθέμενου μαθήματος που θα το απαιτούσε, ποια θα ήταν αυτά?

Θα έβαζα το CD απ τον κόσμο της Τζίννας που θα κυκλοφορήσει σε λίγες μέρες από την Universal , θα έδινα να διαβαστεί το «Αναφορά στο Γκρέκο» του Νίκου Καζαντζάκη και θα ανέβαζα ένα οποιοδήποτε έργο του Αριστοφάνη. Αν και ήδη με τον τρόπο αυτό μπαίνω σε μια αφαιρετική διαδικασία που καμία σχέση δεν έχει με την γνώση και την παιδεία. Αν ήμουνα δηλαδή εκπαιδευτικός θα προσπαθούσα να δω τι ταιριάζει στο κάθε παιδί ξεχωριστά , έτσι ώστε να του προτείνω κάτι που θα του άνοιγε το μυαλό ακόμα πιο πολύ.